

Evangelická teologická fakulta Studijní obor: Pastorační a sociální práce

Vina a falešný pocit viny (Bakalářská práce)

Renáta Kreškóciová

Oponentský posudek

Předložená práce si klade za cíl rozlišit skutečnou vinu od falešných pocitů viny, hledat jejich příčiny a cesty k uzdravení. Využívá k tomu tři perspektivy pohledu – psychologickou, teologickou a filozofickou.

Už z tohoto vymezení je patrné, že téma je příliš široké na to, aby mohlo být kvalitně zpracováno na úrovni bakalářské práce. Přes nespornou snahu autorky, její zaujetí tématem i hledání v širokém spektru literatury je výsledkem práce sice zajímavá, ale nepříliš přesvědčivá.

Rozdělení dvou hlavních kapitol na zdravé a falešné pocity viny je logické, ve skutečnosti se však autorka v obou kapitolách zabývá oběma tématy – asi až v průběhu psaní pochopila, že je takové dělení je problematické, ale do struktury práce už toto zjištění nepromítla. Je to znát i v nepřiměřené délce kapitol – zdravým pocitem viny věnuje 25 stran, falešným jen 11. Pojmem „svědomí“, který je pro celé téma klíčový, se přitom zabývá až v úvodu druhé z těchto kapitol. Práce pak působí poněkud roztržštěným dojmem. Další nedůslednost vidím v tom, že autorka hledá „cesty k uzdravení“ i u „zdravých“ pocitů viny – jsou-li zdravé, co na nich uzdravovat?

Výběr autorů, z nichž práce čerpá, je sice omezený a subjektivní, u práce tohoto typu to však ani není možné jinak a autorka to také v Úvodu explicitně přiznává. Kriticky však vidím způsob, jakým se svými zdroji pracuje: u klasiků psychoanalýzy Freuda a Junga nevychází přímo z jejich díla, ale pouze z interpretací současných českých autorů; v jednotlivých kapitolách cituje či parafrázuje názory vybraných autorů, ale nepokouší se ani o vzájemnou konfrontaci jejich pohledů, ani o vyjádření vlastního odůvodněného názoru. Práce pak působí spíše jako kompilace než jako původní autorské dílo.

Z formálního hlediska je třeba ocenit přehledné členění textu a důsledné označování citací; na druhé straně se autorka nevyhnula relativně velkému množství překlepů, pravopisných chyb (zejména v interpunkci) a nesprávných větných vazeb.

K obhajobě navrhuji následující otázky:

- V jakém smyslu je možné mluvit o „uzdravení“ v případě „zdravých“ pocitů viny?
- Jak definuje teologie pojem „svědomí“? V čem se odlišuje od pojetí psychologického a filozofického?

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení D – uspokojivě.

V Praze 24. 8. 2015

Mgr. Michael Martinek, Th.D.